

<p>ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЭТЭС АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ ЖИТӘКЧЕСЕ 423737, Этәс авылы, Үзәк урам, 75 а йорты. Тел.5-90-25</p>		<p>РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН РУКОВОДИТЕЛЬ АТЯСЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО КОМИТЕТА АКТАНЫШСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА 423737, село Атясево, ул. Центральная, дом 75 а, Тел. 5-90-25</p>
---	---	---

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
18 февраль 2025 ел

КАРАР
№6

«2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Этәс авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү» муниципаль программасын раслау турында

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль законны, Татарстан Республикасының 2010 елның 21 гыйнварындагы Законнын үтәү йөзеннән, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында" Татарстан Республикасы законы N 7-ТРЗ Этәс авыл жирлеге башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. «2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Этәс авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү» максатчан программасын 1 нче санлы кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында <http://AksubayevoAktanysh.tatarstan.ru>. һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмати порталында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Этәс авыл жирлеге
башкарма комитет житәкчесе:

Г.М.Ганиева

Этэс авыл җирлеге
 башкарма комитеты карарына
 №6 18 февраль 2025 ел
 1 нче санлы кушымта

Актаныш муниципаль районы Этэс авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы

Программаның исеме:	«Актаныш муниципаль районы Этэс авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү программасы»
Программаның Заказчысы:	Актаныш муниципаль районы Этэс авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның заказчысы:	Этэс авыл башкарма комитеты Актаныш муниципаль районы "Этэс авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге башлыгы
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында"
Программаның максатлары:	- Этэс авыл җирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына җирлек халкының икътисади күтәрелеш һәм мәшгульлеге проблемаларын хәл итү;
Программаның бурычлары	Этэс авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; Кече һәм урта бизнестан барлык дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәрен арттыру; Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру. Җир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм җир базарын үстерү; Минималь хезмәт хақы күләмен минималь куллану бюджеты күләменнән ким булмаган күләмдә тәэмин итү; Коммуникацияләр системасын үстерү бизнес-хакимият-җәмгыять; Калыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә районның баланслы икътисади сәясәтен исәпкә алып, эшсез халыкны кече һәм урта бизнес өлкәсенә җәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; Кече һәм урта бизнес өлкәсендә мәшгульләрне социаль яклау белән тәэмин итү. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече һәм урта бизнесның ролен арттыру.
Чараларны тормышка ашыру сроклары	2025-2027 еллар

Программа бүлекләре:

1. Этэс авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-икътисади нәтижәләлегенә көтелгән бәя.

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
5. Программаның төп чаралары эшләнган юнәлешләр
6. Программаны тормышка ашыру механизмы.
7. Этәс авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаралары.

1. Этәс авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсеше этәргече булып тора, чөнки бу теләсә кайсы җәмгыятьнең эшлекле торышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз торышын мөстәкыйль тәэмин итүче һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен тәэмин итүче һәм граждандык җәмгыятенең тотрыкландыручы сәяси көче булып торучы урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, җәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының иҗтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгылмалы һәм тиз арада җитештерү структурасын үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдыру һәм куллану.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Актаныш районы Этәс авыл җирлеге буенча кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгы туа.

Әлеге программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнган.

Безнең җирлектә бүген бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Татарстан Республикасының һәм җирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте аркасында көчәя бара. Актаныш муниципаль районы Этәс авыл җирлеге.

Кече эшмәкәрлек 01.01.2025 түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмлекләре	2025 елга хисап	2026 елга хисап	2027 елга хисап
1	Этәс авыл җирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәм.	4	2	2
2	Алардан:				
	Авил хужалыгы	берәм.	2	1	1
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	берәм.	2	1	1
3	Шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше			
	кече предприятиеләр	берәм.			
	юридик зат рәштырмыйча физик затлар	берәм.			
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы яраштыручылардан башка)	кеше	1	1	1

	хезмәткәрләренң исемлек буенча уртача саны				
	шул исәптән, икътисад тармаклары буенча:				
	Авил хужалыгы	кеше	1	1	1
	Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше	1	1	1
5	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә исәпләнгән хезмәт хакы фонды (тышкы яраштыручылардан)	мең сум			
6	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренң уртача хезмәт хакы	мең сум			

Таблицада китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, төп күрсәткечләренң динамикасы тотрыклы уңай динамикага ия. Шулай итеп, 2025-2027 елларда кече предприятиеләр саны артмаган, эшчеләр саны да артмаган, хезмәт хакы 1.5 тапкыр арткан.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта кече эшмәкәрлек Әтәс авыл җирлегендә шактый ныклы позицияләр алып баруга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала.

Жирлеккә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып торалар:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыен, кредит ресурсларыннан авыр файдалану фондында үз финанс чараларының җитмәве;

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында тиешле дәрәжәдә хәбәрдар булмавы, административ киртәләр һәм эшқуарлык эшчәнлеген башкарганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәнлегенә субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм тормышка ашыруны таләп итә торган проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының зур булмаган социаль жаваплылыгы;

Булган каршылыкларны җиңеп чыгу һәм Әтәс авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкның алга таба үсеше мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элементлар һәм кооперацияне җайга салу, шулай ук эшмәкәрләргә күмәк ихтыяҗ туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән урыннарда аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен хакимиятнең җирле органнары, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмалар тырышлыгын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

Программаның социаль-икътисади нәтиҗәләгән бәяләү

Программа Әтәс авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаның үтәлеше ярдәм итәчәк:

- җирлекнең икътисади һәм социаль тотрыклылыгының иң мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлек эшчәнлеген һәм булдыруны стимуллаштыручы уңайлы икътисади мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече һәм урта предприятиеләрне икътисади ныгыту;

- эш белән тәмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләренң хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын көндөшлөккө сәләтле продукция нәм жирле житештерү хезмәтләре белән баету;

4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекләр төрлөрө.

Авыл жирлеге халкының тормыш-көнкүрөшөн яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыклы икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекләр төрлөрө билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүрөш хезмәтә күрсәтү;
- социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе;

5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр

1.Кече нәм урта эшқуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хоқуқый базаны камилләштерү нәм административ киртәләренә киметү.

2. Кече нәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

3. Этәс авыл жирлегендә кече нәм урта эшмәкәрлек турында уңай имиджын нәм уңай жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру.

4. Кече нәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләренә нәм эшсезләренә эшмәкәрлек инициативасын хуплау нәм стимуллаштыру.

6. Кече нәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече нәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында хақимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык күрсәтү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Этәс авыл жирлеге башқарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганақлар, кече нәм урта бизнес субъектларының үз ақчалары Этәс авыл жирлеге
Программаны төп эшләүчеләрә	Этәс авыл жирлеге башқарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Этәс авыл жирлеге Советы

Ақтаныш муниципаль районы Этәс авыл жирлегендә кече нәм урта эшмәкәрлек үсеш программасының төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы
1	2	3	4
1. Кече эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хоқуқый базаны камилләштерү нәм административ киртәләренә киметү			
1	Эшмәкәрлек өлкәсендә норматив-хоқуқый база булдыру	Кече эшқуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру нәм башка чаралар үткәрү	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлекне үстерүгә комачаулаучы административ киртәләренә бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар нәм эшқуарлар мәнфәгәтләрен яраштыруны тәэмин итү	Соратып алына торған документларның тулы исемлеген нәм аларны нәр этапта, шул исәптән нәр этапта карауның конкрет срокларын күрсәтеп, район хезмәтләре эшчәнлегенә төгәл, ачық регламентын булдыру; жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш нәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталарга нәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр	Финанслан мыйча

		рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган торактан күчерү, биналарны үзгәртеп планлаштыруга рөхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы көрәш, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшкуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслан мыйча
2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска җәлеп итү)			
1	Яшьләрне эшкуарлыкка җәлеп итүгә ярдәм итүче чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмат белән тәэмин итү.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә җәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	ТР бюджеты
3. Кече эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү			
1	Кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны гамәлгә ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм күрсәтү.	Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслан мыйча
2	Кече эшкуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшкуарлык субъектларының потенциалы инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын җәлеп итү	Финанслан мыйча
3	Актаныш муниципаль районы икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында, Этәс авыл җирлегендә кече эшмәкәрлек субъектларына җир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышлык күрсәтү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында, кече предприятиеләрне җир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшмәкәрләрнең районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслан мыйча
4	Кече эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказны үтәүгә кызыксындыру һәм җәлеп итү	Кече эшкуарлык субъектларын муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуга кызыксындыру һәм җәлеп итү	Финанслан мыйча
4. Кече эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме			
1	Районда кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәгълүмати ярдәм күрсәтү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату.	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлек субъектлары, районның җирле үзидарә органнары катнашында "түгәрәк" өстәлләр, семинарлар,	Кече эшкуарлык субъектларының һәм җирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген җайга салу, эшкуарлыкны үстерүнең актуаль	Финанслан мыйча

	конференциялар үткәру;	мәсьәләләрен яктырту һәм аларны хәл итү турында уртак тәкъдимнәр.	
5. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру			
1	Кече эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуға жәлеп итү	Эшқуарлыкка ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенең иң яхшы субъектлары эшенең алдынгы тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслан мыйча
6. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү			
1	Белем бирү программаларын, шул исәптән квалификация күтәрү, бер тапқыр лекцияләр, стажировка, семинарлар үткәрү	Эшмәкәрләрнең белемлелеген арттыру	Финанслан мыйча
2	Законнар үзгәрүгә бәйлә рәвештә кече эшқуарлык мәсьәләләре буенча гамәли семинарлар уздыру	Кече эшқуарлык субъектларына сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр күрсәткәндә хокук бозуларны булдырмау максатларында законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итү	Финанслан мыйча
3	Эшқуарларга социаль-хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча методик һәм гамәли ярдәм күрсәтү	Хезмәт законнары өлкәсендә эшмәкәрлек структураларының белем дәрәжәсен күтәрү	Финанслан мыйча
7. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру			
1	Эшқуарлык эшчәнлеге субъектларының югары уку йортлары һәм мәшгульлек үзәкләре белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	Яшьләрнең эшмәкәрлек эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан гражданның мәшгульлегенә булышлык күрсәтү	Финанслан мыйча
2	Эшмәкәрлек эшчәнлеге нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткәрү	Бизнес алып бару нигезләре турында хокукый грамоталылыкны һәм хәбәрдарлыкны арттыру	Финанслан мыйча
3	Яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә ярдәм итү чаралары - Лизинг-Грант	Үз бизнесыңны булдыруда яшьләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау	ТР бюджеты
8. ТКХ өлкәсендә эшмәкәрлекне үстерүне стимуллаштыру			
1	ТКХ өлкәсендә кадрлар әзерләү	Кадрларның, шул исәптән ТКХ өлкәсендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы эшмәкәрләрнең квалификациясен күтәрү	Финанслан мыйча